

## Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tullilain muuttamisesta

### ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tehtäviksi tullilakiin euron käyttöönotosta aiheutuvat muutokset. Tullilakiin sisältyvät viittaukset markkaan ehdotetaan muutettaviksi viittauksiksi euroihin ja sentteihin vuoden 2002 alusta, jolloin marka poistuu käytöstä. Tullilakiin sisältyviin markkamääriin ei ehdoteta muusta kuin euron käyttöönotosta joh-

tuvia muutoksia. Esityksessä ehdotetaan, että laissa pyöreiksi tarkoitetut määrät pyöristettäisiin myös euroina. Esityksessä ehdotetaan myös, että euron käyttöönoton jälkeen tullit kirjattaisiin tileihin ja palautettaisiin sentin tarkkuudella. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

### YLEISPERUSTELUT

#### 1. Nykytila

Suomi on siirtymässä Euroopan talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa yhteiseen valuuttajärjestelmään. Euron käyttöön ottamisesta on annettu kaksi neuvoston asetusta, jotka ovat Suomessa sellaisenaan sovellettavaa lainsäädäntöä. Euron käyttöönotosta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 974/98 säädetään muun muassa euron lopullisesta käyttöönotosta. Asetuksen mukaan siirtymäkauden päättyessä 31 päivänä joulukuuta 2001 voimassa olevissa säädöksissä esiintyviä viittauksia kansallisiin valuuttayksiköihin pidetään viittauksina euroon niiden vaihtokurssien mukaisesti, jotka on euroa käyttöön otettaessa vahvistettu. Euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2866/98 markan lopulliseksi euromuuntokurssiksi on 1 päivästä tammikuuta 1999 vahvistettu 5,94573.

Suomen lainsäädännössä esiintyvät markkaa koskevat viittaukset merkitsevät vuoden 2002 alusta ilman eri toimenpiteitä vaihtokurssin mukaan laskettavaa euromäärää. Lainsäädäntöön sisältyvien markkamäärien muuntaminen euroiksi ei ole oikeudellisesti välttämätöntä. Tullilaissa on neljä markkamäärään

viittaavaa säännöstä. Laissa säädetään eräissä viivästys- ja virheellisyystilanteissa määrättäville hallinnollisille seuraamuksille markkamääräiset raja-arvot. Tileihin kirjattava ja palautettava tulli säädetään suoritettavaksi täysin markoin jättämällä yli menevät pennit lukuun ottamatta. Lisäksi muuntokurssien vahvistamista koskevassa tullilain pykälässä viitataan kansalliseen rahayksikköön käyttämällä termiä Suomen raha.

Vuodesta 2002 kaikki rahaa käsittelevät toiminnot tapahtuvat vain euroissa. Myös tulliverotuksessa siirrytään euromääräiseen rahaliikenteeseen. Tulliverotus ja tullinkanto toimitetaan vuoden 2002 alusta pelkästään euroissa. Yhteisön tullilainsäädännössä käytetään euroja. Tullilainsäädännön selkeyden ja yhdenmukaisuuden vuoksi on perusteltua muuntaa myös tullilakiin sisältyvät viittaukset markkamääriin euroiksi vuoteen 2002 mennessä, vaikkakaan siihen ei ole oikeudellista pakkoa.

#### 2. Ehdotetut muutokset

Tullilakiin sisältyvät viittaukset markkaan ehdotetaan muunnettaviksi vuoden 2002 alusta euroiksi.

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti 11 päivänä tammikuuta 2000 periaatteista, joilla markkamäärät muunnetaan euroiksi

lainsäädännössä. Yleensä muunto tapahtuu vahvistettua muuntokurssia käyttäen. Sentin tarkkuudesta voidaan poiketa silloin, kun kyse ei ole välittömästi etuuden määrästä ja on tarkoituksenmukaista säilyttää säädöksessä entinen sentin tarkkuutta yleisempi tarkkuustaso. Poikettaessa sentin tarkkuudesta muutos pyritään aina toteuttamaan mahdollisimman kustannusneutraalisti.

Tullilain tullinkorotus- ja virhemaksusäännöksissä on pyritty havainnollisiin tasaisiin markkamääriin. Tullinkorotuksen ja virhemaksun markkamääräiset raja-arvot ilmoitetaan nykyisin täysin kymmenin ja täysin tuhansin markoin. Ministerivaliokunnan kannan mukaisesti tällaisissa tapauksissa lainsäädännössä voidaan poiketa vahvistetun muuntokurssin käytöstä. Tullinkorotuksen ja virhemaksun markkamääräisten raja-arvojen muunnot ehdotetaan toteutettaviksi pyöristämällä ne havainnollisiksi euromääriksi.

Euroon siirryttäessä joudutaan tarkistamaan myös tullin tileihin kirjaamisen ja palauttamisen tarkkuutta koskeva säännös. Euroon siirryttäessä on vaihtoehtoina, että toimenpiteet tapahtuvat euron tai sentin tarkkuudella. Nykyisin sovelletaan markan tarkkuutta siten, että ylimenevät pennit jätetään huomioon ottamatta.

Tulliverotuksen perusteena olevat tiedot pyritään saamaan tulevaisuudessa mahdollisimman laajasti suoraan asiakkailta atk-järjestelmää hyväksi käyttäen. Tullilaitoksen rekisteröidyt asiakkaat maksavat tullin ja muut suoritukset tilisiirtoina koneellisesti. Tullien maksaminen käteisellä on vähäisempää. Täyden euron tarkkuudesta on hyötyä lähinnä käteismaksutilanteissa. Atk-pohjaisessa maksujärjestelmässä ja tiedonsiirrossa suoritusten pyöristämisestä täyteen euroon maksettaessa ja ilmoitettaessa on pikemminkin haittaa kuin hyötyä. Näistä syistä siirtyminen pienimmässä käsiteltävässä rahayksikössä sentin tarkkuuteen on perusteltua.

Ehdotuksen mukaan tulli kirjattaisiin tileihin

ja palautettaisiin sentin tarkkuudella. Lain 53 §:stä poistettaisiin täysin markoin tehtävää kirjaamista ja palauttamista koskeva säännös. Pienimmän rahayksikön tarkkuuden käyttämisestä ei ole tarpeen laissa erikseen säätää.

Kansalliseen rahayksikköön viittaava termi Suomen raha ehdotetaan 7 §:ssä korvattavaksi yhteisen valuuttayksikön nimellä euro.

### 3. Esityksen vaikutukset

Tullilakiin sisältyviin markkamääriin ei ehdoteta muusta kuin euron käyttöönnotosta johtuvia muutoksia. Ehdotuksen kokonaisvaikutukset ovat taloudellisesti mahdollisimman neutraalit.

Tullinkorotuksen ja virhemaksun markkamääräisten raja-arvojen pyöristäminen havainnollisiksi euromääriksi ehdotetaan toteutettaviksi siten, että muuntojen vaikutukset ovat taloudellisesti mahdollisimman vähäiset. Raja-arvona kummankin hallinnollisen seuraamuksen osalta käytetty 15 000 markkaa muutettaisiin verovelvollisen eduksi. Sen sijaan 50 markan alarajan sekä tullinkorotuksen 20 000 markan enimmäisrajan pyöristäminen havainnolliseen tasalukuun vaikuttaisivat verovelvolliselle epäedullisesti. Hallinnollisten seuraamusten enimmäis- ja vähimmäismääriä ei ole tulliverotuksessa juuri kuitenkaan käytetty. Muutoksilla ei siten olisi sanottavaa taloudellista merkitystä. Siirtymisestä markan tarkkuudesta sentin tarkkuuteen tulleja tileihin kirjattaessa ja palautettaessa on taloudellista etua veronsaajalle. Suoritusten määrien perusteella laskettuna vaikutuksen voidaan arvioida olevan muutama miljoona markkaa. Sentin tarkkuuteen siirtymisellä ei siten olisi sanottavaa taloudellista merkitystä.

### 4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullihallituksen kanssa.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

### 1. Lakiehdotuksen perustelut

7 §. Säännöksessä mainittu Suomen raha ehdotetaan muutettavaksi sanaksi euro. 31 ja 32 §. Pykälään sisältyvät tullinkorotuksen ja virhemaksun vähimmäis- ja enimmäismäärät pyöristettäisiin verolainsäädännössä omaksutun yleisen periaatteen mukaisesti riittävän pyöreiksi. Tullinkorotusta koskeva muutos olisi yhdenmukainen valmisteverotuslain (1469/1994) 32 §:n 1 momentin 1 kohdan veronkorotussäännökseen hallituksen esityksessä Eduskunnalle euron käyttöönoton edellyttämiksi muutoksiksi verolainsäädäntöön (HE 91/2001 vp) ehdotettujen muunnosten kanssa. Raja-arvona molemmissa pykälissä käytetty 15 000 markkaa muutettaisiin verovelvollisen eduksi. Sen sijaan 50 markan alarajan sekä 31 §:ään sisältyvän 20 000 markan enimmäisrajan pyöristäminen havainnolliseen tasalukuun vaikuttaisivat verovelvolliselle epäedullisesti. Hallinnollisten seuraamusten enimmäis- ja vähimmäismääriä ei ole tulliverotuksessa juuri käytetty. Muutoksilla ei siten ole sanottavaa taloudellista merkitystä. 53 §. Tulli kirjattaisiin tileihin ja

palautettaisiin euroon siirtymisen jälkeen verotuksessa yleisesti omaksutun periaatteen mukaisesti sentin tarkkuudella. Koska raha-arvojen käsittely tapahtuu lähtökohtaisesti pienimmän raha-arvon tarkkuudella jollei muuta säädetä, pykälästä ehdotetaan poistettavaksi sen ensimmäinen virke, jossa säädetään täysin markoin tehtävästä tileihin kirjaamisesta ja palauttamisesta.

### 2. Tarkemmat säännökset

Tulliasetuksessa ja muissa alemman tason säädöksissä olevat markkamäärät on tarkoitus muuttaa euroiksi tässä esityksessä sekä hallituksen esityksessä Eduskunnalle euron käyttöönoton edellyttämiksi muutoksiksi verolainsäädäntöön (HE 91/2001 vp) ehdotettujen periaatteiden mukaisesti.

### 3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

## Laki

### tullilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun tullilain (1466/1994) 7 §, 31 §:n 1 momentin 1 kohta, 32 §:n 1 momentti ja 53 § seuraavasti:

#### 7 §

Tullihallitus vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien euroiksi muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen eikä tullinkorotusta ole määrätty, taikka jos on annettu puutteellinen tai virheellinen tieto tai asiakirja tullin palauttamiseksi tai tullietuuden saamiseksi, virhemaksua voidaan määrätä vähintään 10 ja enintään 2 500 euroa.

#### 31 §

Tullia voidaan korottaa:

1) jos tulli-ilmoitus tai muu tulliverotusta varten tarvittava tieto tai asiakirja on annettu säädetyn määräajan jälkeen, vähintään 10 ja enintään 2 500 eurolla, ja jos tulli-ilmoitus, muu tieto tai asiakirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen, enintään 3 500 eurolla;

#### 53 §

Pienimmästä tileihin kirjattavasta tullin määrästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

#### 32 §

Jos 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2001

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

## **Laki**

### **tullilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun tullilain (1466/1994) 7 §, 31 §:n 1 momentin 1 kohta, 32 §:n 1 momentti ja 53 § seuraavasti:

#### *Voimassa oleva laki*

##### 7 §

Tullihallitus vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien Suomen rahaksi muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

##### 31 §

Tullia voidaan korottaa:

1) jos tulli-ilmoitus tai muu tulliverotusta varten tarvittava tieto tai asiakirja on annettu säädetyn määräajan jälkeen, vähintään 50 ja enintään 15 000 markalla, ja jos tulli-ilmoitus, muu tieto tai asiakirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen, enintään 20 000 markalla;

##### 32 §

Jos 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen, eikä tullinkorotusta ole määrätty, tai jos on annettu vaillinainen tai virheellinen tieto tai asiakirja tullin palauttamiseksi tai tullietuuden saamiseksi, voidaan määrätä virhemaksua vähintään 50 ja enintään 15 000 markkaa.

##### 53 §

Tulli kirjataan tileihin ja palautetaan täysin markoin jättämällä yli menevät pennit lukuun ottamatta. Pienimmästä tileihin kirjattavasta tullin määrästä säädetään asetuksella.

#### *Ehdotus*

##### 7 §

Tullihallitus vahvistaa maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä ulkomaan valuutassa ilmaistujen rahamäärien *euroiksi* muuntamisessa käytettävät muuntokurssit.

##### 31 §

Tullia voidaan korottaa:

1) jos tulli-ilmoitus tai muu tulliverotusta varten tarvittava tieto tai asiakirja on annettu säädetyn määräajan jälkeen, vähintään 10 ja enintään 2 500 *eurolla*, ja jos tulli-ilmoitus, muu tieto tai asiakirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen, enintään 3 500 *eurolla*;

##### 32 §

Jos 31 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu viivästys tai muu virheellisyys koskee tullimenettelyä, jossa ei määrätä tullia tai jossa tullin määrä on vähäinen eikä tullinkorotusta ole määrätty, taikka jos on annettu puutteellinen tai virheellinen tieto tai asiakirja tullin palauttamiseksi tai tullietuuden saamiseksi, virhemaksua voidaan määrätä vähintään 10 ja enintään 2 500 *euroa*.

##### 53 §

*Pienimmästä tileihin kirjattavasta tullin määrästä säädetään asetuksella.*

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.*

6

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

---